

In deze tijd van megalomane fusiekoorts waarbij ondernemingen uit de financiële en verzekeringssector elkaar opslorpen om in een eengemaakte Europese markt zich te kunnen handhaven en groeien, lijkt het alsof er helemaal geen plaats meer zou zijn voor kleine, enkel op gemeentelijk vlak opererende onderlinge verzekeringen.

Niets is minder waar. De “Brandverzekering van Lichtervelde” is 100 jaar oud en nog altijd blijkt de formule succes te hebben.

Over het ontstaan van deze eeuweling, de tijdgeest waarin zij in het leven werd geroepen en het reilen en zeilen ervan tot op heden, leest U in de hiernavolgende pagina's van de hand van medewerker Patrick Cornillie.

Heemkundige kring Karel Van de Poele

Eén blik volstond: de haverschuur stond in brand. Half gekleed riep de boer iedereen wakker, en de boerin, in haar slaaprok, luidde het klokje om hulp. De burens kwamen toegeschoten met man en macht, het mannevolk voorop, en veel jong vrouwvolk kwam achter, om de vertoning te bekijken.

(...)

Het was aan de achterzijde van de schuur begonnen, waar het dak, als het dekschild van een reusachtige kever, tot op een paar ellen van de grond neerhing. Nu huppelden de vlammetjes reeds, als op een stoppelveld dat in brand geraakt was, van de ozing tot aan de nok. Straks zouden zij over de vorst springen en ook de voorkant aantasten. De schuur zou laaien als een fakkel en er zou geen blussen meer aan zijn, tot dak en muren ineen gestort waren.

Uit "De Belgische Republiek" door André Demedts (verschenen in 1973).

100 jaar samenwerkende maatschappij “Brandverzekering van Lichtervelde”

Patrick Cornillie

Op 22/12/1897 werd in onze gemeente de “Samenwerkende Maatschappij Brandverzekering van Lichtervelde” opgericht¹. De maatschappij moest de mensen verzekeren tegen brand en “... mits uitdrukkelijke melding in de polis en bij betaling eener bijzondere taks, tegen de schade veroorzaakt door den bliksem, ontploffingen of andere diergelijke ongevallen.”

Dat deze verzekeringsmaatschappij precies op het einde van de vorige eeuw werd opgestart is niet toevallig. Het verzekeringsbedrijf mocht dan al aan het begin van de negentiende eeuw zijn ontstaan, het bleef lange tijd een exclusieve aangelegenheid voor de (stads-)bourgeoisie. In plattelandsgemeenten was er in die periode weinig welstand. Voor mensen die kregen af te rekenen met ziekte of rampspoed waren er geen sociale vangnetten. Een kostwinner die door ziekte werd getroffen, betekende meestal het begin van heel veel ellende. Een brand was zo mogelijk nog erger, en in ieder geval een catastrofe vergeleken met vandaag. Bijna niemand was verzekerd, wat betekende dat men van de ene dag op de andere zonder bezittingen op straat kon komen te staan. Het was duidelijk dat er iets moest gedaan worden om dat soort getroffen en van de totale ondergang te redden. Op verschillende manieren werd gezocht naar wederzijdse hulpverlening.

Hoopvol keek men uit naar de volgende eeuw. Solidariteit was een woord dat volledig paste in die tijdsgeest. Zo kwamen op het einde van de negentiende eeuw overal boerengilden tot stand. In 1887 werd in elke provincie ook een comité gevormd om het oprichten van Gilden voor Onderlinge Bijstand te bevorderen. Drie jaar later al werd in Lichtervelde de “Katholieke Ziekentroost”² opgestart, waarbij het de bedoeling was de zwakke en zieke medemens te helpen. Indien elkeen een kleine bijdrage leverde, kon uit het aldus bijeengegaaide kapitaal het nodige uitgetrokken worden om de zieken te helpen. Volgens hetzelfde principe - dat “zocht om de hedendaagse maatschappelijke wonden te heelen” - ontstond in veel dorpen ook een maatschappij die haar leden moest bijstaan in geval van rampspoed. Dat was eind vorige eeuw ondermeer het geval in Aartrijke, Handzame, Kortemark en Torhout. Opmerkelijk is trouwens dat dergelijke lokale brandverzekeringen een typisch West-Vlaams verschijnsel waren (en nog zijn). Wellicht had dit te maken met het feit dat het vooral

¹ Een “samenwerkende maatschappij” is een vorm van solidariteit. Het is een groepering van minstens 7 personen die zich tegen een bepaald risico willen indekken. Deze vennootschapsvorm beoogt geen winst. Ieder lid betaalt een jaarlijkse bijdrage die hoger of lager zal zijn naarmate er zich meer of minder, grotere of kleinere rampen, bij de verzekerden hebben voorgedaan. In geval de bijdragen onvoldoende zijn, zal ieder lid in het tekort tussenkomen voor een deel in evenredigheid met de waarde van zijn eigen risico (Nvdr).

² Het gedetailleerd verhaal hiervan vindt men bij HAEGHEBAERT, Luc. : De Katholieke Ziekentroost te Lichtervelde 1890-1990 ...het verhaal van een eeuwlang solidariteit, Lichtervelde, Katholieke Ziekentroost, 1990.

de boerengilden waren die -in dit toen nog zeer agrarisch gebied-optraden als de grote gangmakers van deze nieuwe verzekeringsvorm³. Zij nodigden de landbouwers - eigenaars en pachters - uit op spreekbeurten en wezen hen op de gevaren van onder- of niet-verzekering.

De "Samenwerkende Maatschappij Brandverzekering van Lichtervelde" werd opgericht in de schoot van "De Burgersgilde", de politieke fractie en socio-culturele vereniging van "Den Katholieken Kring", opgericht in 1879. De stichtende leden stonden borg "*met gansch hun vermogen voor één of meer stichtingsaandelen van 500 frank ieder*", zo staat het in het Staatsblad van toen. Verder vermelden de standregels - geregistreerd op 23/12/1897 - in datzelfde Staatsblad onder meer:

- Art. 1 De maatschappij neemt de benaming van Brandverzekering van Lichtervelde. Zij vestigt haren zetel in deze gemeente.
- Art. 2 Mits de beperking voorkomende in artikel 4 dezer standregels, kunnen alleen lid dezer maatschappij worden zulke personen bevoegd om verdragen te sluiten en die, om een der redens vermeld in artikels 4 en 5 der wet van den 11^{den} Juni 1874, eenigszins belang hebben bij hetbewaren van eenig roerend of onroerend goed, gestaan of gelegen op het grondgebied der gemeente Lichtervelde...
- Art. 4 De maatschappij verzekert geene goederen voor meer als 50.000 frank, noch zulke gelegen in ander goed door eene vreemde maatschappij verzekerd, noch zulke die reeds ten deele door andere maatschappijen verzekerd zijn. Zij sluit daarenboven uit de risico's vermeld in het tweede hoofdstuk der polis.
- Art. 6 Al de leden storten jaarlijks eene verzekeringspremie vastgesteld volgens den tarief der Vereenigde Verzekeraars van Brussel en Antwerpen, met eene vermindering door de eerste vergadering der aandeelhouders van het waarborgfonds onwederroepelijk en voor gansch den duur der maatschappij te bepalen.
- Art. 9 Volgens artikel 99 der wet van 18 Mei 1873, ontvangt ieder lid een boekje, waarop de rekening van zijne storting, vermeerderd of verminderd met zijn aandeel in de winst of het verlies en in het reservefonds, klaar voorkomt.
- Art. 10 Alwie van de maatschappij wil deel maken zendt aan den bestuurraad eene schriftelijke aanvraag, ondersteund door twee leden en vergezeld van zijne polis, indien hij er een heeft. In geval de raad weigert het voorgestelde lid te aanvaarden om andere redens dan deze in de standregels voorzien, mag de aanvrager in beroep gaan bij de algemeene vergadering, die den kandidaat weigert of aanvaardt. Er is een intreegeld van 1 frank te betalen.
- Art. 17 De maatschappij wordt beheerd door eenen raad samengesteld uit een voorzitter-bestuurder, een schrijver-rekenplichtige, een schatbewaarder en twaalf leden wijkmeesters, allen gekozen voor een termijn van drie jaar door de in-

³ Een andere typische onderlinge verzekering is de "paardenverzekering", eveneens ontstaan onder impuls van de boerengilden en op dezelfde leest geschoeid.

schrijvers op het waarborgfonds of hunne plaatsvervanger volgens artikels 8 en 30. Al de personen zijn herkiesbaar.

In de *Gazette van Lichtervelde - Orgaan van den Katholieken Kring* - staat op 12/02/1898 het volgende te lezen in verband met de Brandverzekering van Lichtervelde: *“Alwie eigenaar is, van onroerend of roerend goed (meubels, koopwaren, enz.), alwie als pachter de verantwoordelijkheid heeft van de brand ontstaan in het gebouw dat hij gebruikt, of als gebuur de goederen welke langs beide kanten zijner woning gelegen zijn, moet verzekeren, kan lid dezer Maatschappij worden en mag zulks niet verwaarloozen. Diegenen die reeds aangegeven zijn, moeten zogauw mogelijk, hun handteeken gaan zetten op het register der Maatschappij berustende in De Karpel bij C. Driessens, van heden af tot zondag en acht dagen.”*

Burgemeester Pieter Tempelaere (Lichtervelde 02/09/1835 - 13/04/1901), schepen dokter Emiel Vermeesch-Dochy en de raadsleden Emile Dewaele en Ivo Denolf waren de eerste aandeelhouders van het waarborgfonds, samen met Theophiel Ameel (kleermaker), Henri Debaille (handelaar), Pieter Debeuckelaere (handelaar), Richard Decuypere (handelaar), Aimé Dejonghe (landbouwer), Charles Demeyere (handelaar), August Depuydt (landbouwer), Pieter Dewaele (landbouwer), Charles Gryspeerd (landbouwer), Henri Maes (werktuigmaker), Jan-Baptiste Storme (handelaar) en Henri Vandeputte (apotheker).

Wie van deze heren als eerste voorzitter-bestuurder of zaakvoerder fungeerde, is niet meteen duidelijk, en staat ook nergens vermeld. In de archieven van de vzw “De Burgersgilde” zitten nu eenmaal heel weinig gegevens uit die tijd, daar het grootste deel ervan tijdens de Tweede Wereldoorlog werd vernield.

Algemeen wordt aangenomen dat Jules Storme de pionier was. Zo staat in de propaganda voor de gemeenteraadsverkiezingen van 18/10/1903: *“Storme Jules. Gedurende jaren stond hij met kloeken moed op de bres voor de Katholieke partij... Hij stichtte de eerste brandverzekering dezer streek te Lichtervelde...”* Ook op zijn doodsprentje (†05/05/1927) staat hij als de *“stichter der Brandverzekeringen van Lichtervelde en Brugge”*. Maar twee andere (en meer officiële) vaststellingen spreken deze vermeldingen dan weer tegen: in het Staatsblad wordt hij niet vernoemd bij de eerste aandeelhouders. Ook lezen we in de *Gazette van Lichtervelde* van 12/02/1898 dat op de eerste algemene vergadering van de Samenwerkende Brandverzekering van Lichtervelde Jules Storme het woord nam *“...in afwezigheid van de heren voorzitter en ondervoorzitter...”*, wat er dus op wijst dat hij onmogelijk de eerste zaakvoerder kan geweest zijn. Aannemelijk, maar ook niet helemaal zeker, is dat zijn vader Jan-Baptiste Storme⁴ (°Beernem 16/12/1836 - †Lichtervelde 25/01/1909)

⁴ Jan-Baptiste Storme runde een handel in cichoreien, later ook in chemische meststoffen. Hij was ook bestuurslid van de Katholieke Burgersgilde, gemeenteraadslid van 1901 tot 1903 en lid van het armenbestuur. Wél is het zo dat Jules Storme de tweede voorzitter van de maatschappij werd, en dit zeker vanaf 1905. Dat bevestigen ook de jaarverslagen die toen telkens in de *Gazette van Lichtervelde* verschenen. Jules Storme (°Hansbeke 25/02/1871 - †Brugge 05/05/1927) was in de gemeente trouwens een gezaghebbend figuur. Hij was met zijn familie in 1877 in Lichtervelde komen wonen, in een statig herenhuis aan het station (tegenwoordig de woning van Daniël Vinckier). Jules Storme studeerde aan de universiteit van Leuven en behaalde het diploma van landbouwingenieur. Een uitzonderlijk gegeven voor die tijd, want daarmee was hij één van de... amper zes (!) Lichterveldenaars die vóór 1914 een universitair diplo-

de eerste voorzitter van de “Samenwerkende Brandverzekering” zou geweest zijn. Diens naam is vermeld bij de eerste aandeelhouders en de man stond algemeen bekend als zeer sociaal geëngageerd. Dat bewijst o.a. het feit dat hij tussen 1890 en 1895 bestuurslid was van de pas opgerichte “Katholieke Ziekentroost”.

De Samenwerkende Brandverzekering nodigde, alvorens haar werking te beginnen, op zondag 06/02/1898 alle inwoners van de gemeente uit op een algemene vergadering, “...ten einde uitleg over hare inrichting te geven”.

In weerwil van het doorslechte weder was de zaal van “Den Karpel” veel te klein. Jules Storme maakte de aanwezigen duidelijk dat “...de Samenwerkende Brandverzekering berust op het grondgedacht dat er jaarlijks van Lichtervelde een kapitaal, onder vorm van premiën, naar de groote Maatschappijen gaat, dat de jaarlijksche schadevergoeding verscheidene malen overtreft. Dat er tienmaal meer betaald wordt als dat er afbrandt schijnt niet overdreven. Ten anderen, de rekeningen der Naamloze Maatschappijen bewijzen welke overgrootte winsten er verwezenlijkt worden”.

Verder zegt Jules Storme tijdens deze vergadering “dat de rekeningen jaarlijks door de leden moeten goedgekeurd worden, waarna zij in de greffie van den koopmansrechtbank van Oostende zullen neergelegd worden. Ten einde in de mogelijkheid van eene brandramp in de eerste jaren te voorzien is er een waarborgfonds van ten minste 50.000 frank te onderschrijven. Er zijn nog aandeelen verkrijgbaar. Deze som IN GEVAL zij geheel of gedeeltelijk moet gestort zijn, zal een intrest van 5% dragen, zoodat zulks eene goede plaatsing van geld is.”

Tot slot vermeldt het krantenartikel ook dat de maatschappij gesticht is voor 29 jaar. “Nadien tijd zal zij ofwel ophouden, en de winsten en verliezen door al de leden gedeeld worden, elk in evenredigheid van zijn belang, ofwel voortgezet worden, aan de zelfde voorwaarden.”

Daarna hield de samenwerkende maatschappij haar statutaire vergadering telkens de eerste zondag van maart, en dit dus sedert honderd jaar. Dat gebeurde aanvankelijk bij Eugène en Albertine Driessens, broer en zus⁵. Zij regelden alles in verband met de polissen. Later koos de maatschappij voor een vast lokaal in De Posterij bij Urbain Maertens (nu drukkerij Verma) op de Markt. Daarna trok men naar café Sint-Margaretha (nu CM-kantoren) bij Theophiel Delaere in de Hoogstraat en vanaf de jaren 60 naar café De Burgersgilde in de Statiestraat.

ma op zak hadden (samen met twee dokters, een apotheker, een notaris en een veearts). Hij richtte een laboratorium voor bodemonderzoek op en verkocht chemische meststoffen. Hij zetelde in de gemeenteraad en was schepen van 1906 tot 1926. Als secretaris van de Katholieke Burgersgilde was hij verantwoordelijke uitgever en hoofdredacteur van De Gazette van Lichtervelde. Vanaf 1904 tot aan zijn dood zetelde hij ook in de provincieraad. Hij was voorzitter van de Provinciale Geldelijke Commissie en vanaf 1921 verslaggever van de provinciale begroting. Jules Storme was ook stichter en afgevaardigde van de West-Vlaamse Elektriciteitsmaatschappij. Zie ook VANDEWALLE, Georges.: “De familie Storme te Lichtervelde” in Dertiende Jaarboek van de Heemkundige Kring Karel Van de Poele, Lichtervelde, 1997, p. 133 e.v.

⁵ In de Marktstraat, waar nu de parking van het warenhuis Unic is, runden de gebroeders Eugène en Odi Driessens een “carrosseriebedrijf” hetgeen in die tijd betekende dat er sjezen en koetsen gebouwd werden.

Brandverzekering van Liehtervelde

(SAMENWERKENDE MAATSCHAPPIJ)

VERSLAG OVER DE WERKZAAMHEDEN van het 9e dienstjaar (1906)

In den loop van het jaar werden 51 nieuwe leden aanvoerd.
Daarentegen hebben 12 leden de gemeente verlaten of zijn gestorven. Na aftrek der aldus uitgetreden, blijven nog 411 leden in de maatschappij.

Zij hebben samen, in 1906, fr. 5509.52 premien betaald, terwijl aan de uitgetreden en of hunne erigenamen fr. 277.00 premien of 83% van hetgeen zij gestort hadden, terug betaald werd.

Sedert de maatschappij bestaat heeft zij reeds fr. 29053.71 premien ontvangen, die fr. 2406.99 intrest **TEN VOORDEELE DER LEDEN** opgebracht hebben. Aan de uitgetreden en of hunne erigenamen werd er van dezen intrest, in 1906, 23 fr. 93 uitbetaald; het overige blijft op de rekening van ieder lid ingeschreven.

In 1906, werden er een 125 nieuwe polissen en veranderingen gemaakt; er zijn nu reeds 750 polissen gemaakt geweest, zonder te rekenen dat er *zoo veel nieuwe te maken zijn, dat het bestuur overlast is van werk.*

* * *

De bestuurkosten van 1906 bedragen 411 fr. 21, zooals blijkt uit de volgende berekening :

Patente en belastingen	Fr. 166.83
Jaarwede van den hulpschrijver	" 150.00
Drakwerk en verslagen	" 63.00
Kleine kosten	" 31.38
	<hr/>
	Fr. 411.21

In 1906 had een famelijk groote brand en 3 gevallen van begin van brand plaats. De brandschade en de onkosten van schattingen, vergoedingen aan de pompiers, enz. uit dien hoofde betaald, bedragen te zamen 2688 fr. 90, terwijl in de 8 voorgaande jaren te zamen maar 332 fr. 25 voor brand betaald werd.

* * *

Uit deze opgaven blijkt dat de maatschappij, alhoewel min gelukkig als in vorige jaren, toch in 1906 snel vooruitgegaan is.

Op 1 December 1906, had zij ontvangen, sedert haar bestaan :

Premien, fr. 29.063.71, waarvan 601.46 teruggeven, blijft	Fr. 28.362.25
Intresten	" 2.406.99
Aandeelen, 1 fr. per lid	" 411.00
	<hr/>
Te zamen	Fr. 31.180.24

Van eenen anderen kant, had zij uitgegeven, ook sedert haar bestaan :

Algemeene onkosten	Fr. 3047.39
Brandschade	" 3021.15
Intresten	" 34.45
	<hr/>
	Fr. 6102.99

* * *

Zij heeft dus op 1 December 1906, fr. 25.077.25, waarvan :

in spaarboekjes	Fr. 1.919.75
in obligaties	" 23.024.70
in geld	" 432.74
	<hr/>

of 25.077.25 gespaard geld, geheel en gansch ten voordeele harer verzekerde leden.

Deze cijfers zijn welsprekender als de schoonste redevoevingen en bewijzen, ten overvloede, hoe voordelig deze maatschappij werkt en hoe nuttig zij is voor hare leden die aldus ruim 25.000 fr. in 8 jaren gespaard hebben, zonder de kosteloze tegenassurantie te rekenen !..

Laat ons hopen dat deze voorspoed zal blijven duren, en dat wij binnen een jaar, 30.000 fr. zullen gespaard hebben, hetgeen niet onmogelijk is, aangezien er met Nieuwjaardag rond de 6000 fr. premie is ontvangen geweest voor 1907, en het geplaatst kapitaal ruim 800 fr. intrest 's jaars opbrengt.

J. STORME.

In het kader van die onderlinge solidariteit bestond voor de eerste wereldoorlog in bepaalde gemeenten de gewoonte enkel een bijdrage te innen in geval er zich daadwerkelijk een ramp voordeed. Met andere woorden, er werd voor de getroffen familie een soort collecte gehouden. In Lichtervelde ging men eerder preventief te werk. Men vroeg aan de leden een jaarlijkse bijdrage van 10 frank: 8 frank voor de aandelen en 2 frank voor de maatschappij. De werking *“strekke zich uit over het grondgebied van Lichtervelde en aanpalende gemeenten”*.

Tot aan de tweede wereldoorlog kon men bij de Brandverzekering van Lichtervelde ook geld lenen, bij voorbeeld om een huis te bouwen. Tegenwoordig geldt zowat het omgekeerde: bij banken en spaarkassen is men bij het afsluiten van een hypotheeklening verplicht zich bij de verwante verzekeringsmaatschappij te verzekeren tegen brand. Wie destijds lid werd van de maatschappij, kreeg een brandpolis van 29 jaar. Daarna werd dit teruggebracht tot tien jaar. Nu bepaalt de wet dat de polissen elk jaar opzegbaar moeten zijn.

Na de Tweede Wereldoorlog ging de Lichterveldse brandverzekering samenwerken met de Onderlinge Maatschappij der Openbare Besturen, in 't kort OMOB, met hoofdzetel in Luik. De schadeloosstelling tot een bedrag van 1 miljoen gebeurde door de Lichterveldse verzekering, de rest werd bijgelegd door OMOB. Sedert de wet van 1989 is de brandverzekering een C.V.B.A. of coöperatieve vereniging met beperkte aansprakelijkheid geworden.

De bestuursleden doen het werk ter plaatse, OMOB staat in voor de volledige schadeloosstelling. Ook de aard van de polissen is in de loop der jaren sterk veranderd, aangepast aan de evolutie van de maatschappij. Destijds was brand zowat het enige risico dat gedekt was. Met de komst van *“den elektriek”* en andere modernismen is men nu ook verzekerd tegen bij voorbeeld glasbreuk, storm en waterschade, vandalisme, rook en roetneerslag, neerstorten van vliegtuigen.

Zes jaar na haar oprichting telde de maatschappij al 314 leden. Uit het verslag van het werkjaar 1904 blijkt dat er sedert de oprichting al 351 frank aan aandelen, 18.686,12 frank aan premies en 1.473,41 frank aan intresten werden ontvangen. Er werd in totaal 2.904,42 frank uitgegeven waarvan 2.164,41 frank aan algemene kosten, 332,25 frank voor brandschade en 407,76 frank aan ontslaggevers (door verandering van woonplaats). *“Sedert hare stichting in 1897 heeft onze maatschappij dus 17.606,11 frank gespaard”*, zo luidt het met trots in de Gazette van Lichtervelde van 26/01/1905. Het aantal leden bij de Samenwerkende Maatschappij Brandverzekering van Lichtervelde steeg elk jaar. In 1906 noteerde men 372 leden, in 1907 al 411. Eind 1912 bezat de maatschappij 45.832,96 frank, *“... als volgt geplaatst:*

<i>obligatiën van de gemeente:</i>	25.000,00
<i>obligatiën Buurtspoorwegen:</i>	3.757,45
<i>obligatiën Caisse de Report:</i>	3.024,70
<i>spaarkas post, Lichtervelde:</i>	1.132,06
<i>Raiffeisenkas:</i>	12.776,71

in gelde in kas:

142,04

Verder vermeldt het jaarverslag over 1912:

De jaargelden met 2de Kerstdag te ontvangen bedragen ten minste 9.200 frank. Op 1 januari 1913 zal het bezit der maatschappij dus 55.000 frank bedragen. Gezien dezen gunstigen toestand heeft de maatschappij besloten in den loop van 1913 aan al de leden 10% terug te geven op de aandeelen die zij gestort hebben sedert zij bij de maatschappij verzekerd zijn. Als deze uitdeeling rond Lichtervelde kermis zal gedaan zijn, zal de maatschappij sedert haar bestaan reeds 17.000 fr. uitgedeeld hebben. Onnoodig te zeggen dat al deze inlichtingen de toejuichingen der leden verwerven."

Tijdens het interbellum bleef het aantal leden schommelen tussen de 400 en de 500. Tegenwoordig telt de Lichterveldse Brandverzekering een goeie 800 leden.

Dat de maatschappij begin deze eeuw elk jaar telkens een veertigtal nieuwe leden kon inschrijven, is enigszins merkwaardig. In 1903 was er in Lichtervelde namelijk een tweede onderlinge brandverzekering opgericht: Sint-Donatus. Die was ontstaan binnen de kringen van De Zwaan - met zetel in het gemeentehuis - maar had dus blijkbaar weinig invloed op het ledenaantal van de maatschappij van de Katholieke Kring.

In het klimaat van toen dienden beide brandverzekeringen echter wel als instrument om enkele politieke rekeningen te vereffenen. Zo ontstond er in 1908 nogal wat gekibbel in verband met een brand op 26/01 op de hofstede van de weduwe Callewaert op den Bras.

Discussiepunt in deze zaak was een clause die zei dat de verzekering eindigde bij het overlijden van de verzekerde, wat even voor de bewuste brand het geval geweest was met Albin Callewaert. In De Veldbloem - partijblad van De Zwaan - pakte men uit met scherpe polemieken: *"Wij schreven alsdan dat die hoeve bij de Brandverzekering van Lichtervelde verzekerd was"* zo staat het in De Veldbloem van 13 maart 1909, *"als zou de Verzekering zich van hare verplichtingen willen ontmaken, gelijk in de zaak die wij over 14 dagen meldden en waarvoor ze ook veroordeeld werd... Wij willen hier heden eens een staaltje geven van de ongehoorde lichtzinnigheid, de verregaande onwetendheid waarmede de hoofdmannen der Verzekering handelen met de centen van alle verzekerden..."* De zaak kwam voor de rechtbank; de brandverzekering werd verplicht tot de betaling van de schade.

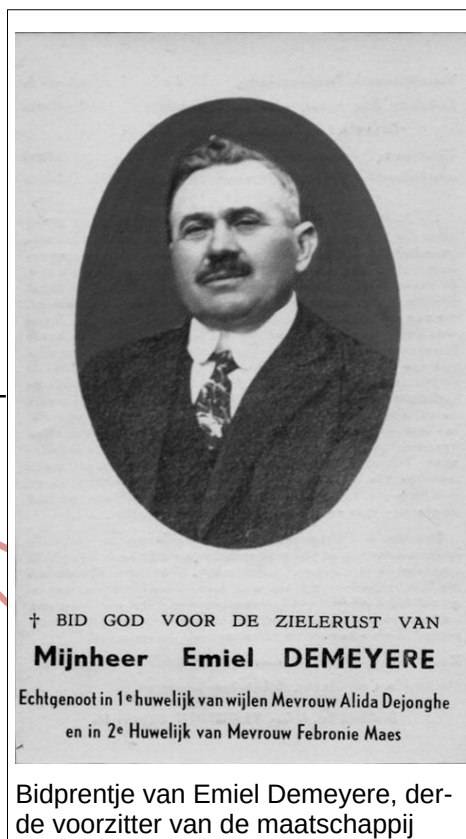
In de plaatselijke pers werd de zaak gretig verder uitgesmeerd. Zo schreef men in De Gazette van Lichtervelde dat het artikel 18, waarbij bepaald werd dat de verzekering eindigde met de dood van het lid, ook in de polissen van de samenwerkende maatschappij Sint-Donatus voorkwam *"Domweg afgeschreven...!"*, zo voegde men er aan toe. *"Het toeval heeft gewild"*, zo staat er verder, *"dat in de Brandverzekering van Lichtervelde een brand voorgevallen is na de dood van een lid. Vuige lasteraars hebben te dier gelegenheid allerhande leugen en laster rondgestrooid om de maatschappij van den Karpel te benadeeligen: dat de Lichterveldenaren meer verstand hebben, bewijst het volgende: sedert 1 januari laatst zijn er 26 nieuwe leden bijgekomen en 83 nieuwe polissen gemaakt... Wat deed het bestuur der Brandverzekering*

van Lichtervelde? Wij mogen het zeggen: zijn plicht en geheel zijn plicht; het zorgde voor het geld zijner leden.”

Hoe dan ook, al deze polemieken zorgden er wel voor dat er in de statuten een aantal artikels werden aangepast...

Na het overlijden van Jules Storme in 1927 werd de Lichterveldse burgemeester, dokter Emiel Vermeech-Dochy, de nieuwe voorzitter van de Brandverzekering van Lichtervelde. Hij werd op zijn beurt opgevolgd door Emiel Demeyere, die voorzitter was van 1937 tot 1942.

Secretaris was toen Honoré Pape. Maurice Allegaert was commissaris, de beheerders waren Leonard Callewaert, Jules Ghesquière, Arsène Decuypere, Cyriel Labens, Achiël Gryspeerdt, Camiel Fonteyne en Médard Dewaele. In 1942 was de bestuursploeg als volgt samengesteld: voorzitter Arsène Decuypere, secretaris Honoré Pape, commissaris Omer Vermandele, leden, burgemeester Eugeen Callewaert, Médard Dewaele, Cyriel Labens, Achiël Gryspeerdt, Maurice Allegaert en Pierre Debeuckelaere. Na zijn overlijden in 1953 werd voorzitter Arsène Decuypere opgevolgd door zijn zoon Etienne. In 1956 werd Pierre Blomme voorzitter, en dat voor een periode van negen jaar. Sedert 1965 is Georges Vanderper onafgebroken voorzitter. Honoré Pape werd als secretaris opgevolgd door achtereenvolgens Etienne Deurinck, Jérôme Duynslaeger (sedert 1959) en Dina Decuypere (sedert 1994). Leden van de beheerraad zijn tegenwoordig Jérôme Duynslaeger, Eric Bevernagie, Wim Deblaere, Willy Labens en Marc Handsaeme.

oooooooooooo